

YTTRANDE

2020-06-30

Ärendenr:

NV-02585-19

Mark- och miljödomstolen vid
Östersunds tingsrätt
mmd.ostersund@dom.se

Yttrande i mål nr M 757-19, angående ansökan om tillstånd till uppförande och drift av bioraffinaderi m.m. vid SCA Östrand samt ändring av verksamheten vid SCA Östrand i Timrå kommun

Med anledning av mark- och miljödomstolens underrättelse, aktbilaga 162, anför Naturvårdsverket följande.

Naturvårdsverket har tagit del av aktbilaga 160.

1. Inställning och yrkanden

Naturvårdsverket har ingen erinran mot att tillstånd ges till sökta verksamheter, under förutsättning att verksamheterna är tillåtliga även i de delar som Naturvårdsverket har avstått att yttra sig i.

Naturvårdsverket avstår från att yttra sig över bolagens yrkande om verkställighetsförordnande.

Naturvårdsverket yrkar utöver eller med ändring av sökandebolagens villkorsförslag att följande villkor, utredningsföreskrifter och provisoriska föreskrifter föreskrivs. Ändringar jämfört med Naturvårdsverkets yttrande den 25 mars 2020 är för nytillkommen text markerade med understrykning och borttagen text med överstrykning. För det fall Naturvårdsverkets villkorsförslag är identiskt med av bolagen föreslagna villkor eller utgör en ändring jämfört med vad bolagen yrkat anges detta särskilt i fotnoter (för ändringar anges ”motsvaras närmast av”).

Vi har därutöver justerat vårt yrkande på så vis att vi inte längre yrkar att domstolen ska föreskriva EbP5, EbP6 och EbP7 och har justerat vårt yrkande MaS2 med ett tillkommande andrahandsyrkande.

1.1. *Energibolaget*

1.1.1. *Allmänt*

Slutligt villkor

EbS1¹ Om inte annat framgår av nedan angivna villkor ska anläggningen och verksamheten – inbegripet åtgärder för att minska vatten- och luftföroreningar och andra störningar för omgivningen samt åtgärder för energihushållning – utformas och bedrivs i huvudsaklig överensstämmelse med vad Energibolaget har uppgett eller åtagit sig i målet.

1.1.2. *Utsläpp till vatten*

Utredningsföreskrift

Naturvårdsverket anser att frågor om utsläpp av avloppsvatten från bioraffinaderiet ska skjutas upp under en prøvotid.

EbU1² Energibolaget ska under prøvotiden utreda storleken av de avloppsvattenflöden och föroreningsmängder som kan uppkomma samt hur man med åtgärder i processen kan minimera dessa.

Utredningen ska omfatta utsläpp av organiska ämnen (COD och TOC), suspenderade ämnen (SÄ GF/A), kväve, fosfor, kolväteföreningar, metaller samt övriga parametrar som kan ha betydelse för driften vid massbrukets reningsanläggning och för utsläpp till recipient. Vad gäller utsläpp av kväve och fosfor ska klarläggas i hur stor utsträckning dessa ämnen nyttiggörs i bioreningen som närsalter. Bolaget ska även karakterisera avloppsvattnet med avseende på toxicitet, bionedbrytbarhet, förekomst av bioackumulerbara substanser samt utföra test av respirationshämmning på aktivt slam.

Utredningen ska genomföras i samråd med tillsynsmyndigheten och redovisas till mark- och miljödomstolen senast tre år efter att anläggningen tagits i drift.

Provisoriska föreskrifter

Under prøvotiden ska följande provisoriska föreskrifter gälla.

EbP1 Utsläpp av processavloppsvatten till massbrukets reningsanläggning får som riktvärde och årsmedelvärde uppgå till högst följande mängder.

COD	6,0 ton/d
SÄ GF/A	0,4 ton/d

¹ Motsvaras närmast av Energibolagets villkorsförslag 1.

² Motsvaras närmast av Energibolagets U1.

Kväve	100 kg/d
Fosfor	5,0 kg/d
Oljeindex	15 kg/d

EbD1 Tillsynsmyndigheten får föreskriva om åtgärder för att, för det fall avloppsvattnet från bioraffinaderiet på ett icke obetydligt sätt skulle inverka negativt på massabrukets reningsanläggning, förhindra detta.

EbD2 Om det kan visas att ett högre utsläpp av kväve och fosfor kan nyttiggöras som närsalter i bioreningen och inte medför högre utsläpp i utgående avloppsvatten från massabrukets avloppsreningsanläggning kan tillsynsmyndigheten medge högre utsläpp av kväve och fosfor.

1.1.3. *Utsläpp till luft*

Slutliga villkor

EbS3³ Utsläpp av VOC från lagring av kolväteprodukter ska minimeras genom installation av flytande tak försedda med högeffektiva tätningar i lagringstankarna.

EbS4⁴ Energibolaget ska med lämplig detektionsutrustning återkommande spåra läckage av kolväten från ventiler, flänsförband, pumpar och övrig processutrustning inom processarea, tankområden omfattande bl.a. tätningar och andra läckagepunkter på flytande tak, utlastningsanordningar m.m. samt snarast vidta de reparationer, kompletteringar, utbyten och annat som kan krävas med anledning av upptäckt läckage.

EbS5 Energibolaget ska fortlöpande vidta åtgärder för att minska utsläppen av kolväten till luft från verksamheten. Bolaget ska för detta arbete upprätta och till tillsynsmyndigheten senast tre månader innan anläggningen tas i drift inge en plan för fortlöpande kartläggning och utsläppsbegränsande åtgärder avseende kolväteutsläpp och luktstörande ämnen till luft. Planen ska revideras årligen.

Naturvårdsverket anser att frågan om utsläpp av svavel, kväveoxider och flyktiga organiska ämnen (NMVOC) ska skjutas upp under en provotid.

Utredningsföreskrifter

EbU2⁵ Energibolaget ska under provotiden närmare utreda vilka tekniska möjligheter som finns, samt kostnader för dessa, att öka svavelåter-

³ Identiskt med Energibolagets villkorsförslag 21.

⁴ Motsvaras närmast av Energibolagets villkorsförslag 20.

⁵ Motsvaras närmast av Energibolagets villkorsförslag U3.

vinningsgraden i den planerade svavelåtervinningsanläggningen. Målsättningen för utredningen ska vara en återvinningsgrad på 99,9 %.

Energibolaget ska även närmare utreda vilka totala utsläpp till luft av svavelföreningar en högre svavelåtervinningsgrad medför. Utredningen med förslag till slutliga villkor i form av svavelåtervinningsgrad och totalutsläpp av svavelföreningar ska ges in till mark- och miljödomstolen senast fyra år efter att domen vunnit laga kraft.

Energibolaget ska under prövotiden även närmare utreda vilka tekniska möjligheter som finns att minimera driftstörningar i svavelåtervinningsanläggningen och för att ta om hand svavelhaltiga gaser i de fall driftstörningar ändå skulle uppstå. Utredningen ska omfatta åtgärder på själva svavelåtervinningsanläggningen i syfte att minimera risker för driftstörningar genom t.ex. att förstärka anläggningens störningskänsligaste delar eller genom att dubblera anläggningen i sin helhet eller delar av den. Utredningen ska även omfatta olika tekniska möjligheter att ta omhand svavelhaltiga gaser på annat sätt än genom fackling. Om fackling bedöms oundviklig ska omfattningen på svavelutsläpp till följd av fackling beräknas.

- EbU3⁶** Energibolaget ska under prövotiden närmare utreda vilka utsläpp till luft av kväveoxider som verksamheten medför efter införande av SCR-rening i vätgasanläggningen och svavelåtervinningsanläggningen samt låg-NO_x-brännare i uppstartsugnen. Utredningen med förslag till slutliga villkor i form av både halter efter rening samt totalutsläpp av kväveoxider ska ges in till mark- och miljödomstolen senast tre år efter att svavelåtervinningsanläggningen tagits i drift eller för vätgasanläggningen i linje 1 senast fem år efter att linje 1 tagits i drift.
- EbU4** Energibolaget ska under prövotiden närmare utreda vilka tekniska möjligheter som finns att minska utsläppen till luft av flyktiga organiska föreningar (VOC) genom att använda så låga torktemperaturer som bedöms tekniskt möjligt. Utredningen ska också omfatta hur energianvändningen vid torkningen kan minimeras och om sekundärvärme kan användas. Utredningen med förslag till slutliga villkor ska ges in till mark- och miljödomstolen senast ett år efter att domen vunnit laga kraft.
- EbU5⁷** Energibolaget ska under prövotiden närmare utreda vilka tekniska möjligheter som finns, samt kostnader för dessa, att minimera utsläpp av VOC från gasåtervinningsanläggningen (VRU). Målsättningen för utredningen ska vara en utsläppsnivå i den nedre delen av intervallet 0,15–10 g/Nm³. Utredningen med förslag till slutliga villkor för gasåtervinningsanläggningen ska ges in till mark- och miljödomstolen senast ett år efter att domen vunnit laga kraft.

⁶ Motsvaras närmast av Energibolagets villkorsförslag U2.

⁷ Motsvaras närmast av Energibolagets villkorsförslag U4

Provisoriska föreskrifter

Under provotiden ska följande provisoriska föreskrifter gälla.

Kväveoxider

- EbP2⁸** Utsläpp av NO_x (räknat som NO₂, 3 % O₂) från SCR-rening i vätgasanläggningen och svavelåtervinningsanläggningen får som årsmedelvärde inte överstiga 80 mg/Nm³ vid vardera anläggningen.
- EbP3** Utsläpp av NO_x från uppstartsugnen ska minimeras genom att den förses med låg-NO_x-brännare (eller teknik med motsvarande prestanda). Närmare utformning och prestandakrav ska bestämmas i samråd med tillsynsmyndigheten.
- EbP4** Det totala utsläppet av NO_x, räknat som NO₂, får inte överstiga 67 ton per år efter att vätgasanläggningen har tagits i drift och 75 ton per år efter att även svavelåtervinningsanläggningen har tagits i drift.

Svavel

- ~~**EbP5** Utsläpp av svavelföreningar från svavelåtervinningsanläggningen får som årsmedelvärde inte överstiga 125 ton per år, räknat som rent svavel.~~
- ~~**EbP6** Svavelåtervinningsanläggningens återvinningsgrad, räknat som månadsmedelvärde, ska vara minst 99,5 %. Villkoret är uppfyllt om minst tio månadsmedelvärden under kalenderåret klarar begränsningsvärdet.~~

Flyktiga organiska föreningar (VOC)

- ~~**EbP7** Vid lastning av nafta på fartyg ska en gasåtervinningsanläggning (VRU) användas. Utsläppet av VOC till luft från VRU får som timmedelvärde inte överskrida 10 g/Nm³ vid kontinuerlig drift.~~

1.1.4. *Energihushållning*

Slutliga villkor

- EbS6** Av den mängd gasol (eller ersättning för gasol) som används i vätgasanläggning, svavelåtervinningsanläggning och uppstartsugn får den fossila andelen maximalt vara
- 75 % ett år efter idrifttagning av linje 1,
 - 50 % ett år efter idrifttagning av linje 2, och

⁸ Identiskt med Energibolagets villkorsförslag P2.

- 5 % tre år efter idrifttagning av linje 2.

EbS7⁹ Anläggningen ska utformas och drivas med hög energieffektivitet. Bolaget ska efter idrifttagande fortlöpande, allt eftersom erfarenheter vinnas av anläggningens drift, i skäligen utsträckning vidta åtgärder för att ytterligare förbättra energieffektivitet och hushållning med energi.

Bolaget ska senast fyra år efter att anläggningen tagits i drift ge in en energihushållningsplan till tillsynsmyndigheten. I planen ska redovisas bolagets arbete med energieffektivisering och bränsleval. Planen ska därefter revideras fortlöpande och ges in till tillsynsmyndigheten vart fjärde år, eller med annat intervall som tillsynsmyndigheten bestämmer. Av energihushållningsplanen ska åtminstone följande framgå.

- åtgärder avseende hushållning med elektricitet, värme och bränslen vilka är tekniskt möjliga att genomföra under den kommande fyraårsperioden,
- respektive åtgärds effekt på förbrukningen av elektricitet, värme och bränsle, på egen produktion av energibärare, tillvaratagande av spillvärme för leverans av energi,
- annan effekt som åtgärderna bedöms ha avseende miljö och naturresurser,
- åtgärdernas effekt särskilt på användningen av icke förnyelsebar energi,
- kostnader och intäkter/besparingar för respektive åtgärd omfattande
 - investeringskostnad, d.v.s. inköps- och installationskostnaden vid åtgärdsstillfället,
 - minskade eller ökade drifts- och underhållskostnader,
 - minskade kostnader för inköp av energi och ökade intäkter för försäljning av energi,
 - företagsekonomisk lönsamhetskalkyl med angivande av antagen - avskrivningstid och ränta, värden ska användas som normalt tillämpas i branschen,
 - åtgärdens tekniska livslängd
- vilka av åtgärderna som bolaget åtar sig att genomföra under den närmaste fyraårsperioden,
- motivering till varför övriga åtgärder inte anses rimliga att genomföra.

Bolaget ska årligen i samband med ingivande av miljörapporten till tillsynsmyndigheten redovisa det gångna årets arbete med energihushållning, hur planen följts och vilka eventuella justeringar av planen som bolaget avser att göra under det kommande året.

EbD2 Tillsynsmyndigheten får meddela skäliga villkor om vilka energihushållningsåtgärder, framtagna inom ramen för energihushållningsplanen, som ska genomföras och inom vilken tid.

⁹ Motsvaras närmast av Energibolagets villkorsförslag 24.

1.2. Massabolaget

1.2.1. Allmänt

Slutligt villkor

MaS1¹⁰ Om inte annat framgår av nedan angivna villkor ska anläggningen och verksamheten – inbegripet åtgärder för att minska vatten- och luftföroreningar och andra störningar för omgivningen samt åtgärder för energihushållning – utformas och bedrivs i huvudsaklig överensstämmelse med vad Massabolaget har uppgett eller åtagit sig i målet.

1.2.2. Utsläpp till vatten

Naturvårdsverket anser att frågan om slutliga villkor för utsläpp till vatten bör skjutas upp under en prøvotid.

Utredningsföreskrift

Under en prøvotid ska Massabolaget genomföra nedanstående utredningar. Resultatet av utredningarna jämte förslag till slutliga villkor ska ges in till mark- och miljödomstolen senast tre år från det att bioraffinaderiet har tagits i drift.

MaU1¹¹ Hur avloppsvattnet från bioraffinaderiet kan renas på effektivaste sätt så att utsläppet till recipient minimeras. Vad gäller kväve och fosfor ska klarläggas i hur stor utsträckning innehållet i avloppsvatten från bioraffinaderiet nyttiggörs i bioreningen som närsalter.

MaU2¹² Hur den ökade utblödningen av elfilterstoft/aska påverkar utsläppet av kadmium samt de tekniska möjligheterna att reducera kadmiumutsläppet genom installation av reningsutrustning eller på annat sätt.

Provisoriska föreskrifter

MaP1 Under prøvotiden får, fr.o.m. den tidpunkt då bioraffinaderiet tagits i drift, utsläppet ifrån massabolagets reningsanläggning, utöver de villkor som i var tid gäller i tillstånd för verksamheten vid massabruket, uppgå till följande värden.

	<u>Årsmedelvärde</u>	<u>Månadsmedelvärde</u>
COD	2,1 ton/d	<u>2,7 ton/d</u>
SÄ GF/A	<u>0,10 ton/d</u>	<u>0,13 ton/d</u>
Kväve	<u>18 kg/d</u>	<u>24 ton/d</u>

¹⁰ Motsvaras närmast av Massabolagets villkorsförslag 1.

¹¹ Motsvaras närmast av Massabolagets villkorsförslag U6.

¹² Motsvaras närmast av Massabolagets villkorsförslag U6.

Fosfor	<u>2,4 kg/d</u>	<u>3,1 ton/d</u>
---------------	-----------------	------------------

1.2.3. Utsläpp till luft

Utredningsföreskrifter

Naturvårdsverket anser att frågan om vilka villkor för utsläpp av svavel och kväveoxider från massabruket som ska gälla fr.o.m. den tidpunkt då bioraffinaderiet tagits i drift bör skjutas upp under en prövotid.

MaU3¹³ Massabolaget ska utreda hur idrifttagandet av bioraffinaderiet påverkar utsläppen av svavel och kväveoxider från massabrukets utsläppskällor samt möjligheterna att vidta åtgärder för att minimera utsläppen.

Resultaten av utredningen jämte förslag till slutliga villkor ska ~~vad gäller linje 1 ges in till mark- och miljödomstolen senast tre år efter att bioraffinaderiet har tagits i drift, och vad gäller den samlade påverkan av linje 1 och 2 tre år efter att linje 2 tagits i drift~~ eller om linje 2 inte tas i drift, senast sex månader efter igångsättningstidens slut.

Provisorisk föreskrift

De eventuella slutliga villkor som gäller för utsläpp till luft av kväveoxider och svavel ska upphöra att gälla när linje 2 i bioraffinaderiet tas i drift.

MaP2¹⁴ Föreskrifter med samma lydelse som de slutliga villkor för utsläpp till luft av kväveoxider och svavel som upphör att gälla när linje 2 i bioraffinaderiet tas i drift ska gälla till dess mark- och miljödomstolen beslutar annat. Om provisoriska föreskrifter gäller vid denna tidpunkt ska dessa fortsätta att gälla oförändrade.

1.2.4. Energihushållning

Slutligt villkor

Naturvårdsverket yrkar i första hand

MaS2 Indunstningen ska efter idrifttagandet av bioraffinaderiet utformas och drivas med samma energieffektivitet som utan bioraffinaderiet, mätt i ångförbrukning per producerad ton sulfatmassa.

Naturvårdsverket yrkar i andra hand följande.

¹³ Identiskt med Massabolagets villkorsförslag U7.

¹⁴ Identiskt med Massabolagets villkorsförslag P10.

MaS2 Indunstningen ska vid idrifttagandet av bioraffinaderiets linje 2 kompletteras med ytterligare effekter för att säkerställa att indunstningen kan ske med samma energieffektivitet som tidigare. Alternativt ska andra tekniska åtgärder vidtas i till indunstningen anslutande processavsnitt som ger motsvarande resultat.

Beslut om detta yttrande har fattats av enhetschefen Karin Dunér.

Vid den slutliga handläggningen av ärendet har i övrigt deltagit miljöjurist Caroline Appelberg samt tekniska handläggare Sven Bomark och Olof Åkesson, den förstnämnde föredragande.

För Naturvårdsverket

Karin Dunér

Caroline Appelberg

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.